

ἐξ-αἴσσω, Αττ. **-άσσω** και **-άπτω**, μέλ. *-ζω*, εξορμώ, ξεκινώ από, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ. *έκτοῦ νεώ*, σε Αριστοφ.· ομοίως και στην Παθ., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-αἴστώ, μέλ. *-ώσω*, καταστρέφω ολοκληρωτικά, διαλύω ολοσχερώς, σε Αισχύλ.

ἐξ-αιτέω, μέλ. *—ήσω*, **I**. απαιτώ ή ζητώ από κάποιον, με διπλή αιτ., *τήνδε μ' ἐξαιτεί χάριν*, σε Σοφ.· *ἐξ. τινα πατρός*, την ζητά σε γάμο από τον πατέρα, στον ίδ.· *ἐξ. τινα*, απαιτώ την παράδοση ενός ανθρώπου, σε Ηρόδ., Δημ.· *σμικρόν ἐξ.*, αυτός που παρακαλεί για λίγο, σε Σοφ. **II. 1**. Μέσ., ζητώ για τον εαυτό μου, απαιτώ, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **2**. στη Μέσ. επίσης = *παραιτοῦμαι*, ζητώ ως χάρη, κερδίζω τη συγγνώμη κάποιου ή την άφεση, Λατ. *exogare*, σε Αισχύλ., Ξεν.· με απαρ., ικετεύω ώστε να αποκτήσω, να επιτύχω, σε Ευρ.· με αιτ. πράγμ., αποτρέπω, αποκρούω με παρακάλια, μέσω ικεσίας ή παράκλησης, Λατ. *deprecari*, στον ίδ.

ἐξαίτησις, -εως, ή, I. απαίτηση κάποιου για τιμωρία, σε Δημ. **II**. μεσολάβηση, μεσιτεία, στον ίδ.

ἐξ-αιτος, -ον (αἰτέω), περιζήτητος, πολυπόθητος, εκλεκτός, εξάιρετος, σε Όμηρ.

ἐξ-αίφνης (ἄφνω), επίρρ., ξαφνικά, αιφνίδια, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.· *ἐξ. ἀποθανόντος*, τη στιγμή που είναι πεθαμένος, σε Πλάτ.

ἐξ-ἄκέομαι, μέλ. *-έσομαι*, **I**. Αποθ., θεραπεύω πλήρως, θεραπεύω την πληγή, διορθώνω, βελτιώνω, σε Ομήρ. Ιλ. **II. 1**. με αιτ., κατευνάζω, καλμάρω, καταπραύνω, σε Όμηρ.· επανορθώνω, σε Ξεν. **2**. διορθώνω, μπαλώνω, μεταποιώ ενδύματα, σε Πλάτ.

ἐξάκεσις[ἄ], **-εως, ή**, πλήρης ίαση, σε Αριστοφ.

ἐξάκις[ἄ], επίρρ. (*ἔξ*), ἔξι φορές, Λατ. *sexies*, σε Πλάτ. κ.λπ.· ποιητ. **ἔξάκι**, σε Ανθ.

ἐξἄκισ-μύριοι[ῶ], ἐξήντα χιλιάδες, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐξἄκισ-χίλιοι[ῆ], **-αι, -α**, ἔξι χιλιάδες, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ.

ἐξ-ἄκοντίζω, μέλ. Αττ. *-ιῶ*, **1**. εκτοξεύω ή εκσφενδονίζω, εξαπολύω με ορμή, σε Ξεν.· *φάσγανον πρὸς ἦπαρ ἐξ.*, βρίσκω το νευραλγικό σημείο, σε Ευρ. **2**. μεταφ., *ἐξ. κῶλον τῆς γῆς*, δηλ. το έβαλαν στα πόδια βιαστικά, στον ίδ.· *τοῦς πόνους ἐξ.*, διακηρύσσω δυνατά, διαλαλώ, στον ίδ.

ἐξάκόσιοι, -αι, -α (*ἔξ*), εξακόσιοι, σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄκούω, μέλ. *-ακούσομαι*, ακούω, αφουγκράζομαι, αντιλαμβάνομαι ήχο, ιδίως από απόσταση, σε Αισχύλ., Σοφ.· με γεν. προσ., σε Ξεν.· με γεν. πράγμ., σε Πλούτ.

ἐξ-ακριβώω, μέλ. *-ώσω*, συγκεκριμενοποιώ, καθιστώ ακριβές, *ἐξ. λόγον*, εξετάζω σε βάθος ή μιλώ με σαφήνεια, σε Σοφ.

ἐξ-ακρίζω, μέλ. *-σω*, αγγίζω, φθάνω την κορυφή ενός πράγματος, *ἐξ. αἰθέρα*, πετώ ψηλά διασχίζοντας τον αέρα, σε Ευρ.

ἐξάκτεον, ρημ. επίθ. (*ἐξάγω* I. 1. β), αυτό που πρέπει κάποιος να βγάλει έξω, σε Ξεν.

ἐξ-ἄλαώω, μέλ. *-ώσω*, **I**. τυφλώνω ολοκληρωτικά, σε Ομήρ. Οδ. **II**. εξορύσσω, βγάζω το μάτι τελείως έξω, στο ίδ.

ἐξ-ἄλαπάζω, μέλ. *-ζω*, κυριεύω πόλη, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης, αδειάζω, εκκενώνω πόλη από τους κατοίκους της, εκτοπίζω τους κατοίκους της, έτσι ώστε να εγκαταστήσω νέους κατοίκους σε αυτήν, *μίαν πόλιν ἐξάλαπάζας*, σε Ομήρ. Οδ.· γενικά, καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξάλειπτρον, τό, δοχείο, κουτί με αλοιφή, σε Αριστοφ.

ἐξ-ἄλειψω, μέλ. -ψω — Παθ., παρακ. *ἐξ-ἤλιμμαί*, Αττ. -*ἀλήλιμμαί*· **I.** αλείφω, επιχρίω, σε Ηρόδ., Θουκ. **Π. 1.** εξαλείφω, απαλείφω, σβήνω, σε Ευρ.· *ἐξ. τινά*, διαγράφω το όνομά του από τον κατάλογο, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** μεταφ., όπως το Λατ. *delere*, εξαλείφω, εξαφανίζω, καταστρέφω εντελώς, σε Αισχύλ., Ευρ. — Μέσ., *ἐξαλείψασθαι φρενός*, το βγάζω από το μυαλό μου, στον ίδ.

ἐξ-ἄλέομαι, αποθ., φυλάγομαι από, αποφεύγω, διαφεύγω, σε Ομήρ. Ιλ.· *απαρ.* Επικ. αορ. *ἀ' ἐξάλεασθαι*, σε Ησιόδ., Αριστοφ.

ἐξἄλεύομαι, = το προηγ., σε Σοφ.

ἐξ-ἄλινδω, μόνο στη μτχ. αορ. *ἀ' ἐξάλισσας [τ]*, παρακ. *ἐξήλικα*· βγάζω κάτι τσουλώντας ή κυλόντας, *ἄπαγε τὸν ἵππον ἐξάλισσας*, πήγαινε τον στο σπίτι αφού προηγουμένως τον βάλεις να κυλισθει καλά στην *ἀλινδήθραν*, σε Αριστοφ.· *ἐξήλικας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν*, με έβγαλες, με απομάκρυνες από την περιουσία μου, στον ίδ.

ἐξἄλλᾶγή, ή, πλήρης, ολοκληρωμένη αλλαγή, μεταβολή, τροποποίηση, σε Πλάτ.

ἐξ-ἀλλάσσω, Αττ. -**ττω**, μέλ. -ζω, **I. 1.** αλλάζω κάτι εντελώς ή εξολοκλήρου, σε Ευρ. — Μέσ., *μηδὲν ἐξἄλλάσσεται*, δεν βλέπει καμία μεταβολή να γίνεται, σε Σοφ. **2.** αποσύρομαι από έναν τόπο, τον εγκαταλείπω, με αιτ., σε Ευρ. **Π. 1.** *ἐξἄλλάσσειν τί τινος*, απομάκρυνση, μετακίνηση ενός πράγματος από κάτι άλλο, με γεν., σε Θουκ. **2.** αμτβ., αλλάζω δρόμο, κινούμαι πίσω και μπρος, σε Ευρ.· *ποιαν ἐξἄλλάζω*; ποια οδό να ακολουθήσω; στον ίδ.· *ἐξἄλλάσσουσα χάρις*, ασυνήθιστη χάρη, σπάνια αρετή, στον ίδ.

ἐξ-ἄλλομαι, μέλ. -ἄλοῦμαι· μτχ. Επικ. αορ. β' *ἐξάλλμενος*· αποθ., **I.** πηδῶ έξω ή μπροστά από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.· *προμάχων ἐξάλλμενος*, ξεπηδώντας από την πρώτη γραμμή, από τη μπροστινή σειρά, στο ίδ.· *ἐξάλατο ναός* (Δωρ. αντί *ἐξήλατο νηός*), σε Θεόκρ.· *ἀπόλ.*, εξορμῶ, πηδῶ έξω, σε Αριστοφ.· *ἴν' ἐξήλλου*· σε ποιο σημείο έχεις πέσει, δηλ. σε ποια δυστυχία έχεις περιέλθει, έχεις φτάσει; σε Σοφ.· λέγεται για τροχούς, ξεκολλῶ, τινάζομαι έξω από τον άξονα, σε Ξεν. **Π.** αναπηδῶ, στον ίδ.· λέγεται για άλογα, ορθώνομαι, σηκώνομαι στα πίσω πόδια, στον ίδ.

ἐξ-ἄλύσκω, μέλ. -ύζω, αόρ. *ἀ' ἐξήλυξα*· όπως το *ἐξάλέομαι*, φεύγω από, με αιτ., σε Ευρ.· *ἀπόλ.*, διαφεύγω, δραπετεύω, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐξἄλύω, = *ἐξάλυσκω*, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐξ-ἄμαρτάνω, μέλ. -ήσομαι, αόρ. β' -*ἤμαρτον*· απομακρύνομαι από τον στόχο, σφάλλω, αμαρτάνω, σε Ηρόδ., Αττ.· με σύστ. αντ., *ἐξ. τι*, διαπράττω σφάλμα, κάνω λάθος, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ.

ἐξἄμαρτία, ή, λάθος, αμάρτημα, παράβαση, σε Σοφ.

ἐξ-ἄμάω, μέλ. -ήσω, θερίζω ή ξεριρίζώνω, τελειώνω τον θερισμό, σε Τραγ.· μεταφ., κατασπαράζω, σκοτώνω, καταστρέφω, στη Μέσ., Ευρ. — Παθ., *γένους ρίζαν ἐξημημένος* (μτχ. παρακ.), έχοντας το γένος του αφανισμένο από τη ρίζα, σε Σοφ.

ἐξ-αμβλόω, μέλ. -ώσω, **1.** αποβάλλω, σε Ευρ. **2.** αποτυγχάνω, ναυαγῶ, καθιστώ ανεπιτυχές, σε Αριστοφ.

ἐξ-αμβλύνω[ῦ], αμβλύνω, εξασθενῶ, αδυνατίζω, αποδυναμώνω, σε Πλούτ.

ἐξ-ἄμειβω, μέλ. -ψω, **I.** ανταλλάσσω, μεταβάλλω, *ἐξαμείψασαι τρόμον*, διώχνω τον φόβο από κάποιον, σε Ευρ. — Μέσ., παίρνω τη θέση κάποιου, τον αντικαθιστώ, με γεν., στον ίδ.· ομοίως και αμτβ. στην Ενεργ., με δοτ., *φόνω φόνος ἐξαμείβων*, φόνος που έπεται και «ξεπληρώνει» άλλον, στον ίδ. **Π.** λέγεται για τόπο, εναλλάσσω, περνῶ, διέρχομαι, με αιτ., σε Αισχύλ., Ευρ.·

απόλ., αποσύρω, αναχωρώ, στον ίδ. **III.** στη Μέσ. επίσης, ανταμείβω, ανταποδίδω, επιστρέφω χρήματα, αποζημιώνω, σε Αισχύλ.

ἐξ-ἄμελγω, μέλ. -ζω, **I.** θηλάζω, βυζαίνω, ρουφά γάλα απ' το μαστό, σε Αισχύλ. **II.** αρμέγω, σε Ευρ.

ἐξ-ἄμελέω, παραμελώ κάτι εντελώς, με γεν., σε Ηρόδ.

ἐξά-μετρος[ᾶ], -ον, αυτός που αποτελείται από ἕξι μετρικούς πόδες, εξάμετρος, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξά-μηνος[ᾶ], -ον, αυτός που διαρκεί ἕξι μήνες· ἐξάμ. (ενν. χρόνος), ό, το μισό του έτους, εξάμηνο, σε Ξεν.· ἡ ἐξάμ. (ενν. ὥρη), σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄμηχάνεω, μέλ. -ήσω, απαλλάσσομαι από δυσκολία, βρίσκω διέξοδο από, με γεν., σε Ευρ.

ἐξ-ἄμιλλάομαι, μέλ. -ήσομαι, μτχ. αορ. α' ἐξαμιλλησάμενος και -ηθείς· αποθ., **I.** αγωνίζομαι με δύναμη, μάχομαι έντονα, με σύστ. αιτ., τὰς τεθρίππους ἀμίλλας ἐξαμιλληθείς, αυτός που έχει διαγωνιστεί στην αρματοδρομία, σε Ευρ.

II. διώχνω από ένα μέρος, με γεν., στον ίδ.· κάνω κάποιον ἐξω φρενών, στον ίδ. **III.** αόρ. α' με Παθ. σημασία, σπρώχνομαι ἐξω με τη βία, λέγεται για το μάτι του Κύκλωπα, στον ίδ.

ἐξ-ἄμύνομαι[ῶ], μέλ. -αμύνομαι, Μέσ., προστατεύομαι, προφυλάσσομαι απομακρύνω από εμένα, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἐξ-αναβρύω, αναβλύζω ή προκαλώ κάτι να αναβλύσει μέσα από κάτι άλλο, σε Αισχύλ.

ἐξ-αναγιγνώσκω, μέλ. -γνώσομαι, διαβάζω κάτι ολόκληρο, σε Πλούτ.

ἐξ-αναγκάζω, μέλ. -άσω, **I.** εξαναγκάζω ή υποχρεώνω πλήρως, τινά ποιεῖν τι, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.· με αιτ. μόνο, σε Σοφ. **II.** απομακρύνω, εκδιώκω, σε Ξεν.

ἐξ-ανάγω, μέλ. -άζω, βγάζω ἐξω ή αναβιβάζω από, με γεν., σε Ευρ. — Παθ., απλώνομαι στη θάλασσα, εκπλέω, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-αναδύομαι, αποθ. με Ενεργ. αόρ. β' ἐξανέδυν, **1.** ανεβαίνω στην επιφάνεια από τη θάλασσα, αναδύομαι από το νερό, με γεν., σε Ομήρ. Οδ. **2.** δραπετεύω, διαφεύγω, ξεφεύγω από, με γεν., σε Θεογν., Πλούτ.

ἐξ-αναζέω, μέλ. -ζέσω, κάνω κάτι να βράσει κα να φουσκώσει με, με σύστ. αντ., ἐξαναζέσει χόλον, θα αφήσει την οργή να ξεχυθεί, σε Αισχύλ.

ἐξαναιρέω, βγάζω ἐξω από, με γεν., σε Ομηρ. Ύμν.· Μέσ., σε Ευρ.

ἐξ-ανακρούομαι, μέλ. -σομαι, Μέσ., υποχωρώ, αναχωρώ από έναν τόπο με τη βοήθεια του νερού, μέσω πλοίων, σε Ηρόδ.

ἐξ-ανᾶλίσκω, μέλ. -ανᾶλώσω, Παθ. παρακ. -ανήλωμαι· **1.** καταξοδεύω, κατασπαταλώ, σε Δημ.· εξαντλώ, σε Πλούτ. **2.** καταστρέφω εντελώς, αφανίζω, σε Αισχύλ. — Παθ., σε Δημ.

ἐξ-αναλύω, μέλ. -ύσω [ῶ], απελευθερώνω, αποδεσμεύω, με γεν., σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξανάλωσις, -εως, ἡ (ἐξανᾶλίσκω), πλήρης, ολοκληρωτική κατανάλωση, σε Πλούτ.

ἐξ-ανάπτω, μέλ. -ψω, **I.** κρεμώ από ή πάνω σε κάτι, με γεν., σε Ευρ. — Μέσ., συνδέομαι, προσαρτούμαι σε κάτι, τι, στον ίδ. **II.** ξανανάβω, αναζωπυρώνω, σε Ανθ.

ἐξ-αναρπάζω, μέλ. -σω ή -ζω, αρπάζω μακριά από ένα μέρος, σε Ευρ.

ἐξ-ανασπᾶω, μέλ. -άσω [ᾶ], αποσπᾶω, ξεκολλᾶω από, σε Ηρόδ., Ευρ.· κομματιάζω, ξερριζώνω από, χθονός, στον ίδ.

ἐξανάστασις, -εως, ἡ (ἐξανίσταμαι), έγερση, σήκωμα, ανάσταση από τους νεκρούς, σε Κ.Δ.

ἐξ-αναστέφω, μέλ. -ψω, στεφανώνω με στεφάνια λουλουδιών, σε Ευρ.

ἐξ-αναστρέφω, μέλ. -*ψω*, εκτοξεύω, ρίχνω κάτι με το κεφάλι προς τα κάτω, με γεν., σε Αισχύλ.

ἐξ-ανατέλλω, μέλ. -*τελῶ*, αμτβ., αναφαίνομαι από ένα μέρος, με γεν., σε Μόσχ.

ἐξ-αναφανδόν, επίρρ., ολοφάνερα, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αναφέρω, μέλ. -*ανοίσω*, **I.** ανεβάζω έξω από το νερό, σε Πλούτ. **II.** αμτβ., αναρρώνω από μία ασθένεια, στον ιδ.

ἐξ-αναχωρέω, μέλ. -*ήσω*, **I.** βγαίνω έξω από το δρόμο, αποσύρομαι, υποχωρώ, σε Ηρόδ. **II.** με αιτ., αποφεύγω, υπεκφεύγω, σε Θουκ.

ἐξ-ανδρᾶποδίζω, και στη Μέσ. **ἐξανδραποδίζομαι**, σε μέλ. Αττ. -*ιοῦμαι*, **I.** οδηγώ σε απόλυτη σκλαβιά, υποδουλώνω, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ. **II.** επίσης ως Παθ., σε Ηρόδ., Δημ.

ἐξανδρᾶπόδισις, -*εως*, ἦ, πώληση σκλάβων, δουλεμπόριο, σκλαβοπάζαρο, σε Ηρόδ.

ἐξ-ανδρόομαι, παρακ. -*ήνδρωμαι*, **I.** Παθ., φθάνω σε ανδρική ηλικία, γίνομαι άνδρας, ανδρώνομαι, σε Ηρόδ., Ευρ. **II.** *όδόντων ὄφεος ἐξηνδρωμένος*, έχοντας ανδρωθεί από τα δόντια του δράκοντα, στον ιδ.

ἐξ-ανεγείρω, μέλ. -*εγερῶ*, προκαλώ, συναρπάζω, σε Ευρ.

ἐξ-άνειμι, **I.** ανεβαίνω, ανέρχομαι, ανατέλλω από τον ορίζοντα, λέγεται για αστέρια, σε Θεόκρ. **II.** γυρίζω, επανέρχομαι από, *ἄγρης*, σε Ομηρ. Ὑμν.

ἐξ-ἄνεμόω, μέλ. -*ώσω*, σβήνω με το φύσημα του ανέμου, φυσώ, σε Ευρ.· μεταφ., *ἐξηνεμώθην*, πήραν τα μυαλά μου αέρα, στον ιδ.

ἐξ-ανέρχομαι, βγαίνω έξω, εξέρχομαι από, με γεν., σε Ευρ.

ἐξ-ανευρίσκω, εφευρίσκω, επινοώ, σε Σοφ.

ἐξ-ανέχω, μέλ. -*έξω*, **I.** κρατώ ψηλά από· αλλά κυρίως αμτβ., εξέχω από, με γεν., σε Θεόκρ. **II.** Μέσ., παρατ. και αόρ. β' με διπλή αύξηση *ἐξηνειχόμεν*, *ἐξηνεσχόμεν*, ανέχομαι, υπομένω, με μτχ., *ἐξανασχοίμην κλύων*, σε Σοφ.· *ταῦτα παῖδας ἐξανέζεται πάσχοντας*, σε Ευρ.· *ταῦτα δόξαντ' ἐξηνέσχετο*, επέμεναν ότι αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να θεσπιστούν, στον ιδ.

ἐξ-ανθέω, μέλ. -*ήσω*, **1.** βάζω, τοποθετώ λουλουδία, σε Ξεν. **2.** μεταφ., εμφανίζομαι ξαφνικά, προβάλλω, ως ανθοφορία, ανθίζω, σε Αισχύλ., Ευρ.· λέγεται για έλκη, ξεσπώ, εκδηλώνομαι, εμφανίζομαι, σε Θουκ., Λουκ.

ἐξ-ανήμι, μέλ. -*ανήσω* ή -*ήσομαι*, **1.** στέλνω, εκπέμπω, ξαμολάω, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· με γεν., εκπέμπω από, σε Ευρ. **2.** παρατάω, στον ιδ. **3.** χαλαρώνω, λύνω, στον ιδ.· και αμτβ., χαλαρώνω, μετριάζω, σε Σοφ.· με γεν., *ὄργης ἐξανείς*, σε Ευρ.

ἐξ-ανίστημι, μτβ. στον ενεστ., παρατ., μέλ. και αόρ. α'· **I. 1.** σηκώνω· κάνω κάποιον να σηκωθεί από τη θέση του, καλώ κάποιον να εγερθεί ή να σηκωθεί από στάση ικεσίας, σε Ευρ.· *έξ. τήν ενέδραν*, διατάζω τους άνδρες που είναι σε ενέδρα να σηκωθούν, σε Ξεν. **2.** κάνω μία φυλή να μεταναστεύσει, μετακινώ ή εκβάλλω, εκτοπίζω, απελαύνω, σε Ηρόδ., Σοφ. **3.** ερημώνω, καταστρέφω, *πόλιν*, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **4.** *έξ. θηρία*, τα κάνω να εξέλθουν από τη φωλιά τους, σε Ξεν. **II.** αμτβ. στην Παθ., με Ενεργ. αόρ. β', παρακ. και υπερσ.· **1.** σηκώνομαι από τη θέση μου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· σηκώνομαι για να μιλήσω, σε Σοφ.· από ενέδρα, σε Ευρ., Θουκ.· από το κρεβάτι, σε Ευρ. **2.** με γεν., σηκώνομαι και αναχωρώ από, μεταναστεύω από, σε Ηρόδ.· απόλ., σηκώνομαι, απέρχομαι, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** διώκομαι, εξωθούμαι, οδηγούμαι έξω από την πατρίδα μου, αναγκάζομαι να μεταναστεύσω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **4.** λέγεται για χώρες, ερημώνομαι, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξ-ανοίγω, μέλ. -*ζω*, ανοίγω εντελώς, σε Αριστοφ.

ἐξ-αντλέω, μέλ. -ήσω, **1.** αντλώ νερό· μεταφ., υπομένω μέχρι τέλους, παρακολουθώ μέχρι τέλους, Λατ. exantlare, exhaustire, σε Ευρ. **2.** μεταφ. επίσης, κλέβω, ληστεύω, ληλατώ, λαφυραγωγώ, σε Λουκ.

ἐξ-ἄνύω, Αττ. -ανύττω [ῥ], μέλ. -ύσω [ῥ]. **1.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, τελεσφορώ, κάνω κάτι αποτελεσματικό, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. — Μέσ., εκπληρώνω ή ολοκληρώνω για τον εαυτό μου, σε Ευρ. **2.** τελειώνω ή αποτελειώνω, δηλ. σκοτώνω, Λατ. conficere, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** λέγεται για χρόνο και απόσταση, φέρνω εις πέρας, τελειώνω, ολοκληρώνω, βίσιον, σε Σοφ.· δρόμον, σε Ευρ.· απόλ., ολοκληρώνω τον δρόμο μου προς έναν τόπο, φθάνω σε αυτόν, ἐς ἢ ἐπὶ τόπον, σε Ηρόδ.· επίσης με αιτ. τόπου, σε Σοφ., Ευρ. **4.** με απαρ., κατορθώνω να κάνω κάτι, στον ιδ. **5.** Μέσ., αποκτώ κάτι από κάποιον, τιπαρά τινος, στον ιδ.

ἐξᾶ-πάλαιστος, -ον (παλαιστή), αυτός που έχει πλάτος ἑξι παλάμες, σε Ηρόδ.

ἐξ-απαλλάσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, ελευθερώνω από, απαλλάσσω από, κακῶν, σε Ευρ. — Παθ., απαλλάσσομαι από, ξεφεύγω, αποδρώ από, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐξ-απαρτάομαι, Παθ., κρεμιέμαι από ή πάνω σε, με γεν., σε Λουκ.

ἐξ-ἄπᾶτάω, Ιων. παρατ. ἐξαπάτασκον, μέλ. -ήσω — Παθ., μέλ. -απατηθήσομαι ή στον Μέσ. τύπο -απατήσομαι· εξαπατώ ή ξεγελώ εντελώς, σε Όμηρ., Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, ἐξ. τινά τι, σε ένα πράγμα, σε Ξεν.

ἐξ-ἄπάτη, ἡ, χονδροειδής ἀπάτη, δόλος, εξαπάτηση, σε Ησίοδ., Ξεν.

ἐξᾰπάτητέον, ρημ. επίθ. του ἐξαπατάω, αυτό που πρέπει κάποιος να εξαπατήσει, σε Πλάτ.

ἐξᾰπάτητικός, -ή, -όν, αυτός που είναι προορισμένος να εξαπατήσει, σε Ξεν.

ἐξᾰπάτύλλω, κωμ. υποκορ. του ἐξαπατάω, εξαπατώ λίγο, κοροϊδεύω, σε Αριστοφ.

ἐξᾰπᾰφίσκω, Επικ. τύπος του ἐξαπατάω, σε Ησίοδ.· αόρ. β' ἐξᾰπᾰφον· υποτ. ἐξαπάφω, μτχ. ἐξαπαφών, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· γ' ενικ. ευκτ. Μέσ. αορ. β' ἐξαπάφοιτο, με Ενεργ. σημασία, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξά-πεδος, -ον (πούς), αυτός που έχει μήκος ἑξι πόδες, σε Ηρόδ.

ἐξ-απειδον, απαρ. -απιδεῖν, αόρ. β' χωρίς ενεστ. ἐξαφοράω σε χρήση, παρατηρώ από μακριά, σε Σοφ.

ἐξά-πηγυς, -υ, αυτός που έχει μήκος ἑξι πήγεις, σε Ηρόδ., Ξεν.

ἐξάπῖνα, μεταγεν. τύπος του ἐξαπίνης, σε Κ.Δ.

ἐξαπίναιος, -α, -ον ή -ος, -ον, = ἐξαιφνίδιος, σε Ξεν.· επίρρ. -ως, σε Θουκ.

ἐξᾰπίνης[ι], επίρρ., = ἐξᾰίφνης, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ., Θουκ.

ἐξᾰ-πλάσιος, -α, -ον, Ιων. -πλήσιος, -η, -ον, ἑξι φορές τόσος, τινος, σε Ηρόδ.

ἐξά-πλεθρος, -ον (πλέθρον), αυτός που έχει μήκος ἑξι πλέθρα, δηλ. περίπου 1.200 πόδες, σε Ηρόδ.

ἐξᾰπλήσιος, -η, -ον, Ιων. αντί ἐξαπλάσιος.

ἐξ-αποβαίνω, μέλ. -βήσομαι, βγαίνω ἑξω, αποβιβάζομαι, νηός, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αποδύνω[ῥ], αφαιρώ, βγάζω, εἴματα, σε Ομήρ. Οδ.

Ἐξά-πολις, -εως, ἡ, η Συμμαχική Ομοσπονδία ἑξι πόλεων, λέγεται για τους Δωριείς της Μ. Ασίας, σε Ηρόδ.

ἐξ-απόλλῦμι, μέλ. -ολέσω, Αττ. -ολῶ, **I.** καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Τραγ. κ.λπ. **II.** Μέσ., με παρακ. β' ἐξαπόλωλα, αόρ. β' ἐξαπωλόμην· χάνομαι, εξαφανίζομαι από κάποιο τόπο, με γεν., σε Όμηρ., Αισχύλ.· απόλ., χάνομαι εξολοκλήρου, σε Ηρόδ.

ἐξ-απονέομαι, Παθ., επανέρχομαι από, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξ-απονίζω, μέλ. -νίψω, πλένω, ξεπλένω, καθαρίζω καλά, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αποξύνω[ῦ], ακονίζω, τροχίζω καλά, σε Ευρ.

ἐξ-απορέω, βρίσκομαι σε μεγάλη αμφιβολία ή δυσκολία· ομοίως και στη Μέσ. και στην Παθ., σε Κ.Δ., Πλούτ.

ἐξ-αποστέλλω, μέλ. -στελῶ, αποστέλλω μακριά — Παθ., ξαποστέλλομαι, σε Φίλλ. παρά Δημ.

ἐξ-αποτίνω[ῖ], ικανοποιώ εντελώς, σε Ομήρ. Ιλ.

ἐξά-πους, ὄ, ἦ, -πουντό = ἐξάπεδος, σε Πλούτ.

ἐξ-αποφαίνω, επιτετ. αντί ἀποφαίνω, σε Λουκ.

ἐξ-αποφθείρω, μέλ. -φθερῶ, καταστρέφω ολοκληρωτικά, αφανίζω, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐξ-άπτω, μέλ. -ψω, **I. 1.** δένω πάνω, δηλ. πάνω σε κάτι, με γεν., σε Όμηρ., Ευρ.· *τι ἔκ τινος*, σε Ηρόδ. **2.** μεταφ., ἐξ στόματος λιτός, αφήνοντας τις προσευχές, ικεσίες να πέσουν από το στόμα, σε Ευρ. **3.** ἐξ. τί τινι, τοποθετώ πάνω σε, στον ίδ. **II. 1.** Μέσ., κρεμιέμαι από πάνω, αρπάζομαι, πιάνομαι, προσκολλούμαι, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** κρεμώ κάτι πάνω μου, το φορώ, το κρατώ πάνω μου, σε Ευρ.

ἐξ-απωθέω, μέλ. -ώσω και -ωθήσω, απωθώ μακριά, σε Ευρ.

ἐξαραιρήμαι, Παθ. παρακ. του ἐξαιρέω.

ἐξ-αράομαι, αποθ., ξεστομίζω κατάρες, καταριέμαι, σε Σοφ.

ἐξ-ἄράσσω, Αττ. -ττω, μέλ. -ζω, **I.** ανατρέπω, συντριβώ, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. **II.** με αιτ. προσ., προσβάλλω κάποιον βίαια, στον ίδ.

ἐξ-αργέω, μέλ. -ήσω, είμαι εντελώς ναρκωμένος — Παθ., παραμελούμαι, σε Σοφ.

ἐξ-αργυρίζω, μέλ. -σω, μεταβάλλω σε χρήματα, πουλώ, σε Θουκ., Δημ.

ἐξ-αργυρόω, μέλ. -ώσω = το προηγ., σε Ηρόδ.

ἐξ-ἄρέσκομαι, μέλ. -έσομαι, αποθ., **I. 1.** γίνομαι αποδεκτός, σε Ξεν. **2.** με αιτ. προσ., κατακτώ κάποιον, αποκτώ τη συμπάθεια κάποιου, σε Δημ.

ἐξ-ἄριθμέω, μέλ. -ήσω, αριθμώ όλο το ποσό με ακρίβεια, μετρώ, Λατ. enumerare, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** καταμετρώ, πληρώνω σε μετρητά, Λατ. numeratim solvere, σε Δημ.

ἐξ-αρκέω, μέλ. -έσω, **I. 1.** λέγεται για αντικείμενα, επαρκώ, είμαι αρκετός, φθάνω για, τινί, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *πρός τι*, σε Ξεν.· απόλ., αρκώ, είμαι επαρκής, σε Ευρ., Δημ. **2.** απρόσ., ἐξαρκεῖ, είναι αρκετό για, αρκεί, φθάνει για, με δοτ. προσ., σε Ηρόδ., Αττ. **II.** λέγεται για πρόσωπα, είμαι ικανοποιημένος με, ταιριάζω για, με δοτ., σε Ευρ.· με μετχ., είμαι ευχαριστημένος, ικανοποιημένος με την κατοχή, κτήση κάποιου πράγματος, στον ίδ.

ἐξαρκής, -ές, αρκετός, ικανός, επαρκής, σε Αισχύλ., Σοφ.

ἐξαρκούντως, επίρρ. μετχ. ενεστ. του ἐξαρκέω, αρκετά, επαρκώς, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρνέομαι, μέλ. -ήσομαι, αόρ. *ἀ' ἐξηρνησάμην* και *ἐξηρνήθην*· αποθ., αρνιέμαι εντελώς, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἐξάρνησις, -εως, ἦ, απόρριψη, άρνηση, σε Πλάτ.

ἐξαρνητικός, -ή, -όν, επιδέξιος ή ικανός στην άρνηση, αρνητικός, αποφατικός, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρνος, -ον (ἀρνέομαι), αυτός που αρνείται· ἐξαρνός είμι ή γίγνομαι = ἐξαρνέομαι, σε Αριστοφ. κ.λπ.· ακολουθ. από μή και απαρ., ἐξ. ἦν μή ἀποκτεῖναι, αρνήθηκε ότι είχε σκοτώσει, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-αρπάζω, μέλ. -ζω και -σω, επίσης -άσομαι· αόρ. *ἀ' ἐξήρπαξα* ή -ασα· **I.** αρπάζω, αποσπώ μακριά από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Οδ.· *τι παρά τινος*, σε Ηρόδ.· *τι ἔκ χειρῶν τινος*, σε Ευρ.· σώζω, διασώζω, σε Ομήρ. Ιλ. — Παθ.,

οί ἐξήρπασμένοι, αυτοί που αιχμαλωτίζονται, συλλαμβάνονται, σε Σοφ. **II**. αποσπώ, ξεσχίζω, ξεκολλώ, σε Αριστοφ.

ἐξ-αρτώ, μέλ. -ήσω, **I**. κρεμώ πάνω σε, εξαρτώ πάνω σε, με γεν., σε Πλούτ.· επίσης στη Μέσ., σε Ευρ. **II. 1**. Παθ., μέλ. σε Μέσ. τύπο -αρτήσομαι, παρακ. -ήρηται· είμαι κρεμασμένος πάνω σε, κρεμιέμαι, εξαρτιέμαι από, χειρός, στον ίδ. **2**. είμαι εξαρτημένος από, είμαι προσηρτημένος, συνδεδεμένος, συνημμένος, σοῦ γάρ ἐξηρτήμεθα, στον ίδ. **3**. λέγεται για χώρες, γειτνιάζω, συνορεύω, τινος, σε Πλούτ. **4**. αναρτιέμαι, κρεμιέμαι ή εκτίθεμαι σε θέα, σε Θουκ. **5**. μτχ. Παθ. παρακ., με αιτ. πράγμ., έχοντας κρεμασμένο κάτι πάνω σε κάποιον, είμαι εφοδιασμένος, εξοπλισμένος με, σε Αριστοφ., Αισχίν.

ἐξ-αρτίζω, μέλ. Αττ. -ιῶ, συμπληρώνω, ολοκληρώνω, τελειώνω, τὰς ἡμέρας, σε Κ.Δ. — Παθ., είμαι εντελώς προετοιμασμένος ή εφοδιασμένος, εξοπλισμένος, στον ίδ. — Μέσ., προμηθεύομαι, εφοδιάζομαι, τι, σε Λουκ.

ἐξαρτύω[θ], μέλ. -ύσω, ετοιμάζω, παρασκευάζω εντελώς, εφοδιάζω, εξοπλίζω, σε Ευρ., Θουκ. — Μέσ., ετοιμάζω για τον εαυτό μου, εφοδιάζομαι, εξοπλίζομαι, στον ίδ.· με απαρ., ἐξαρτύεται γαμειῖν, σε Αισχύλ. — Παθ., είμαι έτοιμος, πάντα σφι ἐξήρτυτο, σε Ηρόδ.· σε Παθ. μτχ. παρακ. έτοιμος, ζεμένος (λέγεται για άλογο), σε Ευρ.· με δοτ. πράγμ., εφοδιασμένος, εξοπλισμένος ή προμηθευμένος με κάτι, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐξ-αρχος, ό, ή, **1**. αρχηγός, αυτός που αρχίζει, ξεκινά κάτι, Λατ. auctor, σε Ομήρ. Ιλ. **2**. ο κορυφαίος του χορού, Λατ. coryphaeus, σε Δημ.

ἐξ-άρχω, μέλ. -ζω, **1**. αρχίζω με, κάνω έναρξη, Λατ. auctor esse, με γεν., ἐξήρχε γόσιοι, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ομοίως και στη Μέσ., ἐξήρχετο βουλῆς, σε Ομήρ. Οδ. **2**. με αιτ., βουλὰς ἐξάρχων, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης ἐξάρχειν ή ἐξάρχεσθαι παιᾶνά τι, ξεκινώ, απευθύνω ύμνο σε κάποιον, σε Ξεν.

ἐξάς, -άδος, ή (ἕξι), το ουσ. του αριθμού έξι, σε Πλούτ. κ.λπ.

ἐξ-ασκέω, μέλ. -ήσω, **I**. στολίζω, διακοσμώ, εξοπλίζω, σε Σοφ.· με διπλή αιτ., ἀγώ νιν ἐξήσκησα, με το οποίο τον εξόπλισα, σε Ευρ. **II. 1**. γυμνάζω ή διδάσκω στην εντέλεια, τινά, σε Πλάτ. **2**. εξασκούμαι, ασκούμαι σε, τι, σε Πλούτ.

ἐξ-αστράπτω, μέλ. -ψω, λάμπω, ακτινοβολώ όπως με την αστραπή, σε Κ.Δ.

ἐξ-ατιμάζω, μέλ. -σω, ντροπιάζω εντελώς, σε Σοφ.

ἐξ-άττω, Αττ. συνηρ. αντί ἐξαΐσσω.

ἐξ-αυαίνω, μέλ. -ἄνω, αποξηραίνω εντελώς, σε Ηρόδ.

ἐξ-αυγής, -ές (αὐγή), αυτός που λάμπει από λευκότητα, ολόλευκος, πάλλευκος, σε Ευρ.

ἐξ-αυδάω, μέλ. -ήσω, μιλά καθαρά, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· ομοίως και στη Μέσ., σε Αισχύλ.

ἐξ-αυλίζομαι, μέλ. -ίσομαι, αποθ., εγκαταλείπω το σημείο στρατοπέδευσης, εξέρχομαι από το στρατόπεδο προς την πόλη, σε Ξεν.

ἐξ-αυτῆς, επίρρ. αντί ἐξ αὐτῆς (τῆς ὥρας), ακριβώς εκείνη την ώρα, αμέσως, ταυτοχρόνως, σε Θέογν.

ἐξ-αὔτις, επίρρ., **I**. ξανά, πάλι, ακόμη μια φορά, εκ νέου, από την αρχή, σε Ομήρ. Ιλ. **II**. λέγεται για τόπο, πίσω ξανά, προς τα πίσω, στο ίδ.

ἐξ-αυτομολέω, μέλ. —ήσω, αυτομολώ, λιποτακτώ από κάπου, σε Αριστοφ.

ἐξ-αυχέω, μέλ. -ήσω, αόρ. α' -νήχησα, κομπάζω, καυχέμαι μεγαλοφώνως, πρεσβεύω, ομολογώ, δηλώνω απροκάλυπτα, μιλά φανερά, σε Τραγ.

ἐξ-αύω, μέλ. -σω, φωνάζω δυνατά, ξεφωνίζω, σε Σοφ.

ἐξ-αφαιρέω, μέλ. -ήσω, αφαιρώ, αποσπώ κάτι· στη Μέσ., αόρ. β' -αφειλόμην, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-αφίημι, μέλ. -*αφήσω*, **I.** εξακοντίζω, ξαποστέλνω, απαλλάσσω κάποιον από υποχρέωση, κατηγορία, σε Ξεν. **II.** αποδεσμεύω από κόπο, μόχθο, με γεν., σε Σοφ.

ἐξ-αφίσταμαι, Παθ., με αόρ. β΄, Ενεργ. παρακ. και υπερσ., απομακρύνομαι ή αποσύρομαι από, *τινος*, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-ἄφριζομαι, Μέσ., βράζω κάτι μέχρι να αφρίσει και μετά αφαιρώ τον αφρό του, ξαφρίζω· μεταφ., λέγεται για άλογο, *ἐξαφρίζεσθαι μένος*, σε Αισχύλ.

ἐξ-ἄφύω (ἄφύσσω), αντλώ οينوπνευματώδες ποτό, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξά-χειρ, -χειρος, ὁ, ἡ, αυτός που έχει ἑξι χέρια, σε Λουκ.

ἐξά-χοος, -οον, συνηρ. -**χους, -οον**, αυτός που χωρά ἑξι χόες, σε Πλούτ.

ἐξέβᾶλλον, αόρ. β΄ του *ἐκβάλλω*.

ἐξ-έβαν, Αιολ. του *-έβησαν*, γ΄ πληθ. αόρ. β΄ του *ἐκβαίνω*.

ἐξ-εγγυάω, μέλ. -*ήσω*, ελευθερώνω κάποιον δίνοντας εγγύηση, σε Δημ. — Παθ., αποδεσμεύομαι με εγγύηση, στον ίδ.

ἐξεγγύησις, -εως, ἡ, παροχή εγγύησης, σε Δημ.

ἐξ-εγείρω, μέλ. -*ερῶ*, **I. 1.** αφυπνίζω, σε Σοφ. — Παθ., αφυπνίζομαι, ξυπνώ, σε Ηρόδ. κ.λπ.· συγκοπτ. αόρ. β΄ *ἐξηγρόμην*, σε Αριστοφ. Επικ. γ΄ πληθ.

ἐξέγροντο, σε Θεόκρ.· παρακ. β΄ *ἐξεγρήγορα*, σε Αριστοφ. **2.** εγείρομαι, ανασταίνομαι από τους νεκρούς, σε Αισχύλ. **3.** μεταφ., ξυπνώ, αφυπνίζομαι, αντιλαμβάνομαι, παρακινώ, εμψυχώνω, εισάγω, ανακινώ, σε Ευρ.

ἐξέγλυμμαί, Παθ. παρακ. του *ἐκ-γλύφω*.

ἐξέδομαι, μέλ. του *ἐξεσθίω*.

ἐξ-έδρα, ἡ, Λατ. *exhedra*, μεγάλη αίθουσα ή στοά στα γυμνάσια, είδος στοάς με αίθριο, σε Ευρ.

ἐξ-εδρος, -ον (ἔδρα), I. 1. αυτός που διαμένει μακριά απ' τον τόπο του, σε Σοφ. **2.** με γεν., εκτός, ἔξω από, μακριά από, σε Ευρ.· μεταφ., *ἔξεδροι φρενῶν λόγοι*, ανόητα λόγια, στον ίδ. **II.** λέγεται πουλιά που χρησιμεύουν ως οιωνοί, *ἔξ. χώραν ἔχειν*, σε Αριστοφ.

ἐξεθέμην, Μέσ. αόρ. β΄ του *ἐκτίθημι*.

ἐξέθορον, αόρ. β΄ του *ἐκθρόσκω*.

ἔξει αντί *ἔξιθι*, προστ. του *ἔξειμι (εἶμι ἴβο)*.

ἐξ-εἶδον, απαρ. -*ιδεῖν*, αόρ. β΄ του ενεστ. *ἐξοράω*, κοιτάζω ἔξω, βλέπω προς, βλέπω μακριά, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης Μέσ. προστ., *ἐξιδοῦ*, κοίταξέ το καλά, με όλη σου την προσοχή, σε Σοφ.

ἐξεΐης, επίρρ., ποιητ. αντί *ἔξῆς*.

ἐξ-εικάζω, μέλ. -*άσω*, εξομοιώνω, προσαρμόζω, σε Ξεν. — Παθ., *ἐξείκαστό τινι*, ήταν όμοιο με αυτό, στον ίδ.· *μτχ. παρακ. οὐδὲν ἐξηκασμένα*, όχι απλές φαινομενικές ομοιότητες, αλλά τα ίδια τα πράγματα, σε Αισχύλ.· *στέρνα ἐξηκασμένα*, όπως μία εικόνα, σε Ευρ.· *οὐκ ἐξηκασμένος*, αυτός που δεν παρουσιάζεται με προσωπείο, σε Αριστοφ.

ἐξ-ειλέω, μέλ. -*ήσω*, = *ἐξεΐλλω*, ξετυλίγω, ξεδιπλώνω, σε Λουκ.

ἐξεΐλλω, I. απαλλάσσω, ξεμπερδεύω, ξεμπλέκω, σε Ξεν. **II.** κρατώ με τη βία από, αποστερώ κάποιον από κάτι, *τινά τινος*, σε Δημ.

ἐξεΐλον, αόρ. β΄ του *ἐξαιρέω*.

ἐξ-ειλύω, ξετυλίγω — Παθ., ξεγλιστρών, ξεκουλουριάζομαι, αόρ. α΄ *ἐξειλύσθην*, σε Θεόκρ.

ἔξ-εἰμι (εἶμι ἴβο), Επικ. β΄ ενικ. *ἔξεισθα*. Αττ. προστ. *ἔξει*, αντί *ἔξιθι*· χρησιμ.

ως Αττ. μέλ. του *ἐξέρχομαι*, αλλά με παρατ. *ἐξήειν*, Ιων. *ἐξήϊα*. **I. 1.** βγαίνω ἔξω, εξέρχομαι από το σπίτι, σε Ομηρ.· με γεν. τόπου, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.· *ἐξ ἐκ τῶν ἰπέων*, ἔξοδος από την τάξη των ἰπέων, σε Ηρόδ.· *εἰςἐλεγχον ἐξιέναι*,

υποβολή σε έλεγχο, κρίση, δοκιμασία, σε Σοφ. **2.** εξέρχομαι, εξορμώ με στρατό, σε Θουκ., Ξεν.· με σύστ. αιτ., εξέρχομαι σε εκστρατεία ή επιχείρηση, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **3.** εμφανίζομαι, παρουσιάζομαι στη σκηνή, σε Αριστοφ.

II. λέγεται για χρόνο ή περιστατικά, παρέρχομαι, λήγω, σε Ηρόδ., Σοφ.

ἔξ-εἰμι (*εἰμί*, sum), χρησιμ. μόνο σε απρόσωπους τύπους, βλ. **ἔξεστι**.

ἔξ-εἶπον, απαρ. -*ειπεῖν*, χρησιμ. ως αόρ. β' του *ἔξαγορεύω* και *ἔξερῶ* (βλ.

αυτ.)· επίσης β' ενικ. αόρ. α' *ἔξεῖπας*, σε Σοφ.· **1.** μιλά ανοιχτά, μιλά ξεκάθαρα, εξαγγέλλω, διακηρύσσω, Λατ. *effari*, σε Όμηρ., Θουκ. **2.** με διπλή αιτ., λέω κάτι εναντίον κάποιου, σε Σοφ., Ευρ.

ἔχειργασμένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του *ἔξεργάζομαι*, προσεκτικά, με ακρίβεια, πλήρως, απολύτως, σε Πλούτ.

ἔξείργω, Αττ. αντί *ἔξέργω*.

ἔξείρομαι, Ιων. αντί *ἔξέρομαι*.

ἔχειρύνω, Ιων. αντί *ἔξερύνω*.

ἔξ-εἶρω, αόρ. α' -*εἶρα*, **I.** εκτείνω προς τα έξω, Λατ. *exsero*, *τὴν χεῖρα*, σε Ηρόδ.· *τὸ κέντρον*, σε Αριστοφ. **II.** βγάζω, *τὴν γλῶσσαν*, στον ιδ.

ἔξεισθα, Επικ. αντί *ἔξει*, β' ενικ. του *ἔξειμι* (*εἶμι* ibo).

ἔξεκέχυντο, γ' πληθ. Επικ. Παθ. αορ. β' του *ἐκχέω*.

ἔξελάαν, Επικ. απαρ. ενεστ. του *ἔξελαύνω*· **ἔξελαῶν**, Αττ. απαρ. μέλ. του ίδιου.

ἔξελάσσις, -εως, ή, I. έξωση, εκδίωξη, απέλαση, εξορία, σε Ηρόδ. **II.** αμτβ., έφοδος, εξόρμηση, εκστρατεία, στον ιδ., Ξεν.

ἔξ-ελαύνω, μέλ. -*ελάσω*, συνηρ. -*ελαῶ*, παρακ. -*εληλάκα*· Επικ. μτχ. *ἔξελάων*, απαρ. *ἔξελάαν*, απαντά στον Όμηρ.· **I. 1.** οδηγώ έξω από, *ἄντρον ἐξήλασε μῆλα*, σε Όμηρ. Οδ.· απόλ., οδηγώ στην εξοχή για βοσκή, λέγεται για βοσκό, στο ιδ.· ιδίως, οδηγώ έξω ή εκδιώκω, αποβάλλω από έναν τόπο, στο ιδ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** βγάζω έξω άλογα ή άρματα, σε Όμηρ. Ιλ. — Μέσ., εξάγω τα άλογά μου, σε Θεόκρ.· παρομοίως, *ἔξελαύνειν στρατόν*, οδηγώ έξω, βγάζω τον στρατό, σε Ηρόδ. **3.** αμτβ., απέρχομαι, εξέρχομαι, σε Ηρόδ.· πορεύομαι ή βγαίνω έφιππος, σε Θουκ. **II.** ρίχνω κάποιον αναίσθητο με χτύπημα, σε Όμηρ. Οδ. **III.** σφυρηλατώ μέταλλα, σε Ηρόδ.

ἔξελεγκτέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., αυτός που πρέπει κάποιος να αντικρούσει ή να ελέγξει, σε Πλάτ.

ἔξ-ελέγω, I. 1. μέλ. -*ζω*, καταδικάζω, ανασκευάζω, αντικρούω, αποκρούω, ανατρέπω με επιχείρημα, σε Σοφ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** με διπλή αιτ. προσ. και πράγμ., κατηγορώ κάποιον για κάτι, σε Πλάτ. — Παθ., είμαι τόσο ένοχος για, σε Δημ. **3.** με κατηγορ. μτχ., κατηγορώ κάποιον ότι είναι..., σε Πλάτ. — Παθ., *κάξελέγγεται κάκιστος ὢν*, σε Ευρ. **II.** ερευνάω, εξετάζω επιμελώς, κάνω κάτι φανερό, αποδεικνύω, σε Αισχύλ. — Παθ., *ἦσαν ἐξεληλεγμένοι*, οι διαθέσεις όλων ήταν καλά εξακριβωμένες, σε Δημ.· *ἐξηλέγχθη ἐς τὸ ἀληθές*, αποδείχτηκε πλήρως ότι ήταν αλήθεια, σε Θουκ.

ἔξελεῖν, απαρ. αορ. β' του *ἔξαιρέω*.

ἔξελευθερικός, ό, από την τάξη των απελεύθερων ή των απογόνων τους, Λατ. *libertinus*, σε Πλούτ.

ἔξ-ελεύθερος, ό, ή, αυτός που από δούλος γίνεται ελεύθερος, απελεύθερος, Λατ. *libertus*, *libertinus*, σε Κικ.

ἔξελευθερο-στομέω, μέλ. -*ήσω*, είμαι πολύ «ελεύθερος» στα λόγια, είμαι αθυρόστομος, σε Σοφ.

ἔξελεύσομαι, μέλ. του *ἔξέρχομαι*.

ἐξελθεῖν, απαρ. αορ. β' του *ἔξέρχομαι*.

ἐξ-ελίσσω, Αττ. **-ττω**, μέλ. **-ζω**, **I. 1.** ανοίγω, ξετυλίγω, σε Ευρ.· μεταφ. ερμηνεύω, Λατ. *explicare*, στον ίδ. **2.** λέγεται για κάθε γρήγορη κίνηση, ἴχνος ἐξ. ποδός, αναπτύσσονται, ξετυλίγονται σε έναν περίπλοκο, δαιδαλώδη χορό, στον ίδ.· απ' όπου αμτβ., περιστρέφομαι, σε Πλούτ. **II. 1.** ως στρατιωτικός όρος, = *ἀναπτύσσειν*, Λατ. *explicare*, εκτείνω, επεκτείνω το μέτωπο της φάλαγγας φέρνοντας την οπισθοφυλακή μπροστά, «ανοίγω» το στράτευμα, σε Ξεν. **2.** αποσύρομαι, σε Πλούτ.

ἐξελκτέον, ρημ. επιθ., αυτό που πρέπει να συρθεί, σε Ευρ.

ἐξ-έλκω, αόρ. **α' -εἰλκῦσα**, και **γ' ενικ.** Παθ. υποτ. **-ελκυσθῆ** (από το *έλκω*)· **I. 1.** σύρω ή τραβῶ προς τα έξω, σε Ομήρ. Ιλ. **2.** τραβῶ έξω από ένα μέρος, με γεν., σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. **II.** σύρω, παρασύρω κάποιον, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-ελληνίζω, μέλ. **-σω**, κάνω κάτι ελληνικό, του προσδίδω ελληνική καταγωγή, σε Πλούτ.

ἐξελον, Επικ. αντί *ἐξεῖλον*, αόρ. **β'** του *ἐξαιρέω*.

ἐξέμεν, Επικ. αντί *ἐξεῖναι*, αόρ. **β'** του *ἐξίημι*.

ἐξέμεν, Επικ. αντί *ἐξεῖν*, απαρ. μέλ. του *ἔχω*.

ἐξ-εμέω, μέλ. **-έσω**, **1.** κάνω εμετό, ξερνῶ, σε Ομήρ. Οδ.· μεταφ., επιστρέφω κάτι κλεμμένο, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., ξερνῶ, αδιαθετώ, αρρωσταίνω, στον ίδ.

ἐξέμμορε, **γ'** ενικ. παρακ. του *ἐκμείρομαι*.

ἐξ-εμπεδῶ, φυλάω πιστά, τηρῶ, σε Ξεν.

ἐξ-εμπολάω, Ιων. **-έω**, μέλ. **-ήσω**, **I.** εμπορεύομαι, κέρδος ἐξ., πετυχαίνω επικερδή, κερδοφόρα πώληση, σε Σοφ.· *ἐξημπόλημαι*, αγοράζομαι και πουλιέμαι, προδίδομαι, στον ίδ. **II.** ξεπουλώ, προδίδω, σε Ηρόδ.

ἐξ-εναίρω, σκοτώνω, καταστρέφω ολοσχερώς, απαρ. αορ. **β'** *ἐξενᾶρειν*, σε Ησίοδ.

ἐξ-ενᾶρίζω, μέλ. **-ίζω**, **1.** ξεγυμνῶνῶ ή απογυμνῶνῶ από τα όπλα του σκοτωμένο εχθρό στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ.· *τεύχεα ἐξ.*, του αφαίρεσε τα όπλα του, στο ίδ. **2.** σκοτώνω, σφάζω, σε Όμηρ.

ἐξενεῖκαι, Ιων. αντί *-ενέγκαι*, απαρ. αορ. **α'** του *ἐκφέρω*.

ἐξένευσα, αόρ. **α'** του *ἐκνέω*.

ἐξ-ἐνθῶις, **ἐξ-ενθῶν**, Δωρ. αντί *ἐξ-ελθ-*, ευκτ. και μτχ. αορ. **β'** του *ἐξέρχομαι*.

ἐξ-επάδω, μέλ. **-άσομαι**, καταπραῖνῶ, μαγεύω, θέλγω με επωδές, σε Πλάτ. — Παθ., *ἐξεπάδεσθαι φύσιν*, με θέλγητρα παραφθείρεται η φύση τους, σε Σοφ.

ἐξ-επεύχομαι, αποθ., καυχιέμαι δυνατά ότι, με απαρ., σε Σοφ.

ἐξ-επι-και-δέκατος, **-η**, **-ον** = *ἐκκαιδέκατος*, σε Ανθ.

ἐξεπίστᾶμαι, αποθ., γνωρίζω ολοκληρωμένα, γνωρίζω καλά, σε Ηρόδ., Αττ.· με απαρ., ξέρω καλά πώς να κάνω κάτι, σε Σοφ.

ἐξ-επίτηδες, επίρρ., εξεπίτηδες, σε Αριστοφ., Πλάτ.· με προμελετημένη, εκ προθέσεως κακή διάθεση, σε Δημ.

ἐξεπλάγην[ᾶ], Παθ. αόρ. **β'** του *ἐκπλήσσω*.

ἐξέπνευσα, αόρ. **α'** του *ἐκπνέω*.

ἐξεπὸνᾶσα, Δωρ. αντί *-ησα*, αόρ. **α'** του *ἐκπονέω*.

ἐξέπρᾶθον, αόρ. **β'** του *ἐκπέρθω*.

ἐξέπταξα, Δωρ. αντί *-ηξα*, αόρ. **α'** του *ἐκπτήσσω*.

ἐξέπτην, Ενεργ. αόρ. **β'** του *ἐκπέτομαι*.

ἐξέρᾶμα, **-ατος**, **τό**, ξέρασμα, αυτό που ξερνιέται, ξερατό, σε Κ.Δ.

ἐξ-εράω, αόρ. **α'** *ἐξέρᾶσα*· κάνω εμετό, σε Αριστοφ.· *φέρ' ἐξεράσω τὰς ψήφους*, στάσου να ξεχύσω, να βγάλω τις ψήφους από την κάλπη (με σκοπό να τις καταμετρήσω), στον ίδ.· *ἐξέρα τὸ ὕδωρ*, άντλησέ το, σε Δημ.

ἐξ-εργάζομαι, μέλ. -άσομαι, παρακ. -εἴργασμαι, Ιων. -έργασμαι (και με Ενεργ. και με Παθ. σημασία)· **I. 1.** εκτελώ, επεξεργάζομαι, ολοκληρώνω, τελειώνω, φέρνω εις πέρας, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** εκπληρώνω, πραγματοποιώ, εκτελώ, κάνω, κατορθώνω κάτι, σε Σοφ.· *κακὸν ἐξ. τινα*, πρόκληση κακού σε κάποιον, σε Ηρόδ. — Παθ., *ἔργον ἐστὶν ἐξείργασμένον*, σε Αισχύλ.· *ἐπ' ἐξεργασμένοισι*, αφού η πράξη είχε γίνει, σε Ηρόδ. **3.** καλλιεργούμαι· ως Παθ., *ἀγροὶ εὗ ἐξεργασμένοι*, καλά καλλιεργημένα χωράφια, στον ιδ.· (*ἡ γῆ*) *ἐξείργασται*, σε Θουκ. **II.** χαλώ, καταστρέφω, συντριβώ, αφανίζω, σε Ηρόδ., Ευρ. — Παθ., *ἐξείργασμεθα*, είμαστε τελειωμένοι, κατεστραμμένοι, στον ιδ.
ἐξεργαστικός, -ή, -όν, αυτός που είναι ικανός να κατορθώσει κάτι, *τινος*, σε Ξεν.

ἐξ-έργω, Αττ. **ἐξ-εἴργω**, **1.** κλείνω ἐξω από ένα μέρος, αποκλείω, αποστερώ κάποιον από κάτι, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ἐξείργειν τινὰ χθονός*, σε Ευρ.· *ἐκ τοῦ θεάτρου*, σε Δημ. — Παθ., *ἐξείργεσθαι πάντων*, σε Θουκ. **2.** αποκλείω, αποστερώ, εμποδίζω, συγκρατώ, αποτρέπω, κωλύω, σε Σοφ., Ευρ. **3.** αναγκάζω — Παθ., είμαι αναγκασμένος, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἐξ-ερεΐνω, Επικ. ρήμα, **1.** με αιτ. πράγμ., ρωτώ και παίρνω πληροφορίες, σε Ομήρ. Οδ. **2.** με αιτ. προσ., ρωτώ να μάθω για κάποιον, στον ιδ.· *ἀπόλ.*, πραγματοποιώ έρευνα, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως και στη Μέσ., στον ιδ. **II.** ερευνώ λεπτομερώς, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-ερέθω, ερεθίζω, εκνευρίζω, εξαγριώνω πολύ, σε Ανθ.

ἐξ-ερείπω, περικόπτω· αμτβ. στον αόρ. β' *ἐξήριπον*, απαρ. *ἐξερίπειν*, πέφτω στη γη, σε Ομήρ. Ιλ.· *χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα*, η χαιτή που ανεμίζει προς τα κάτω από τον ζυγό, στο ιδ.

ἐξ-ερεύγομαι, Παθ., λέγεται για ποτάμια, εκβάλλω, χύνομαι, σε Ηρόδ.

ἐξ-ερευνάω, μέλ. -ήσω, ερευνάω, εξετάζω, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξ-ερέω (Α), Αττ. συνηρ. -εῤῷ, μέλ. του *ἐξεῖπον*, θα μιλήσω καθαρά, θα ανακοινώσω, θα εκφραστώ ανοιχτά ή μεγαλοφώνως, σε Όμηρ., Σοφ.· ομοίως και σε Ενεργ. παρακ. *ἐξείρηκα* στον ιδ.· γ' ενικ. Παθ. υπερσ. *ἐξείρητο* στον ιδ.· Παθ. μέλ. *ἐξείρησεται*, στον ιδ.

ἐξ-ερέω (Β), = *ἐξέρομαι* (από όπου και ο Επικ. τύπος)· **1.** ρωτώ και παίρνω πληροφορίες για κάτι, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και στη Μέσ., στο ιδ. **2.** ρωτώ να μάθω για κάποιον, στο ιδ.· και στη Μέσ., στο ιδ. **II.** ερευνάω επιμελώς, εξονυχιστικά, στο ιδ.

ἐξ-ερημόω, μέλ. -ώσω, ερημώνω κάτι εντελώς, αφήνω κάτι γυμνό ή εξαθλιωμένο, εγκαταλείπω, σε Σοφ., Ευρ.· *ἐξ. γέννυ δράκοντος*, αφήνοντάς την γυμνή από δόντια, στον ιδ. — Παθ., αφήνομαι γυμνός, απογυμνώνομαι, σε Αριστοφ.

ἐξ-ερίζω, μέλ. -σω, πεισιμώνω, επιμένω, ισχυρογνωμονώ, σε Πλούτ.

ἐξεριστής, -οῦ, ὁ, ισχυρογνωμων, ξεροκέφαλος, πείσμων συζητητής, σε Ευρ.

ἐξ-ερμηνεύω, μέλ. -σω, περιγράφω ακριβώς, σε Λουκ.

ἐξ-έρομαι, Ιων. -είρομαι· μέλ. -ερήσομαι, αόρ. β' -ηρόμην, απαρ. -ερέσθαι· αποθ., **1.** ρωτώ και παίρνω πληροφορίες για κάτι, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. **2.** ρωτώ να μάθω για κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἐξ-έρπω, αόρ. α' -εἶρπῶσα· **1.** έρπω, σέρνομαι ἐξω από, *ἐκ τινος*, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., σέρνομαι, γλιστρώ προς τα έξω ή μπροστά, σε Σοφ., Αριστοφ.· λέγεται για στράτευμα, *οὐ ταχὺ ἐξέρπει*, σε Ξεν.

ἐξέρρω, μόνο στην προστ., *ἐξέρρε γαίας*, μακριά (φύγε) από αυτή τη γη, από αυτόν τον τόπο! σε Ευρ.

ἐξ-ερύκω[ῦ], μέλ. -ξω, αποκρούω, απωθώ, σε Σοφ.

ἐξ-ερύω, Ἰων. **-ερύω**· αόρ. α΄ *-εἰρύσα*, Επικ. *-έρυσα* και *-εἰρυσσα*, Ἰων. γ΄ ενικ. αόρ. α΄ *-ερύσασκε*· ἔλκω, τραβῶ ἐξω ἀπό, με γεν., σε Ομήρ. Ἰλ.· *ἰχθύας ἔκτοσθε θαλάσσης ἐξέρυσαν*, σε Ομήρ. Οδ.· ἐπίσης, αρπάζω κάτι ἀπό κάποιον, *ἐξείρυσε χειρὸς τόξον*, σε Ομήρ. Ἰλ.· ξεσχίζω, ξεκολλῶ, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-έρχομαι, μέλ. *-ελεύσομαι* (αλλά στην Αττ. το *ἔξιμι* παίρνει τὴ θέση τοῦ μέλ., ὅπως ἐπίσης παρατ. θεωρεῖται το *ἐξήειν*)· αόρ. β΄ *ἐξήλθον*· αποθ.· **I. 1.** φεύγω ἢ ἐξέρχομαι ἀπό, με γεν. τόπου, σε Ομηρ., Ἡρόδ. κ.λπ.· λέγεται γιὰ ἠθοποιό, βγαίνω, παρουσιάζομαι πάνω στὴ σκηνή, σε Αριστοφ.· ἐπίσης με αιτ., *ἐξ. τὴν χώραν*, σε Ἡρόδ.· ἀπόλ., ἀπέρχομαι, φεύγω, ξεκινῶ, ἀναχωρῶ, σε Ομήρ. Ἰλ.· ἐπίσης, ἐξέρχομαι, ἐπελαύνω, *ἐπὶ τινα*, σε Ἡρόδ.· με σύστ. αιτ., ἐξέρχομαι σε ἐκστρατεία, σε Ξεν.· ολοκληρώνω ἐργασία, σε Σοφ. **2.** *ἐξ. εἰς ἔλεγχον*, παρουσιάζομαι και ὀδηγοῦμαι σε δίκη, ὑποβάλλομαι σε ἐλεγχο, σε Ευρ.· ἀποδεικνύομαι τέτοιος ἢ με αὐτὸν τὸν τρόπο, σε Σοφ. **3.** με αιτ. πράγμ., ἐπιτελῶ, σε Θουκ. **II.** λέγεται γιὰ χρόνο, παρέρχομαι, λήγω, σε Ἡρόδ., Σοφ. **III.** λέγεται γιὰ προφητείες, ὄνειρα, γεγονότα, συμβάντα, περιστατικά, ἐκπληρώνομαι, ἀληθεύω, πραγματοποιοῦμαι, σε Ἡρόδ.· *ὀρθὸν ἐξ.*, να τελειώσουν καλά, σε Σοφ.· *μὴ ἐξέλθῃ σαφῆς*, μήπως, μὴν τυχόν ἀποδειχτεῖ ἀληθινὸς προφήτης, στὸν ἴδ.

ἐξερῶ, βλ. [ἐξερέω](#) A.

ἐξ-ερῶέω, μέλ. *-ήσω*, βγαίνω με ορμή ἐξω ἀπό τὸ δρόμο, παρεκκλίνω, λοξοδρομῶ, σε Ομήρ. Ἰλ.

ἐξεσάωσα, αόρ. α΄ τοῦ *ἐκσαάω*.

ἐξ-εσθίω, μέλ. *-έδομαι*, παρακ. *-εδήδοκα*, αόρ. β΄ *-εφᾶγον*· τρώω μέχρι τὴν τελευταία μπουκιά, κατατρῶω, ἐξαντλῶ τὰ τρόφιμα, σε Αριστοφ.

ἐξ-έσθω, = τὸ προηγ., σε Αισχύλ.

ἐξεσία, Ἰων. **-ίη, ἢ (ἐξίημι)**, ἐκδοση, ἐκπομπή, ἀποστολή, πρεσβεία, σε Όμηρ.

ἐξεσις, -εως, ἢ (ἐξίημι), ἀπόρριψη, ἀποπομπή, διαζύγιο, σε Ἡρόδ.

ἐξεσῶτο, γ΄ ενικ. Επικ. Παθ. αορ. β΄ τοῦ *ἐκσεύω*.

ἐξεστάναι[ᾱ] ἀντὶ *ἐξεστηκέναι*, ἀπαρ. παρακ. τοῦ *ἐξίστημι*.

ἐξ-εστι, προστ. *ἐξέστω*, ὑποτ. *ἐξῆ*, ευκτ. *ἐξεῖη*, ἀπαρ. *ἐξεῖναι*, μτχ. *ἐξόν*, παρατ. *ἐξῆν*, μέλ. *ἐξέσται*, ευκτ. *ἐξέσοιτο*· ἀπρόσ. (οἱ μόνοι τύποι τοῦ *ἐξ-εμι* που εἶναι σε χρῆση)· ἐπιτρέπεται, εἶναι στὴν ἐξουσία, ευχέρεια κάποιου, εἶναι δυνατό, με ἀπαρ., σε Ἡρόδ.· με δοτ. προσ. και ἀπαρ., στὸν ἴδ., Αττ.· *ἐξ. σοι ἀνδρὶ γενέσθαι*, σε Ξεν.· με αιτ. προσ. και ἀπαρ., σε Αριστοφ.· ἀπόλ. μτχ. ουδ., *ἐξόν*, εφ' ὅσον, ἀφού ἦταν δυνατό, σε Ἡρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἐξ-ετάζω, μέλ. *-ετάσω*, αόρ. α΄ *-ήτασα*, Δωρ. *-ήταξα*, παρακ. *-ήτακα* — Παθ., μέλ. *-ετασθήσομαι*, αόρ. α΄ *-ητάσθην*, παρακ. *-ητασμαι*· **I. 1.** ἐξετάζω καλά ἢ προσεκτικά, διερευνῶ, ψάχνω προσεκτικά, δοκιμάζω, κρίνω, σε Θέογν., Αττ. **2.** λέγεται γιὰ στρατεύματα, ἐπιθεωρῶ, ἐξετάζω, ἐλέγχω, σε Θουκ. κ.λπ.· γενικά, ἐπιθεωρῶ, ἀπαριθμῶ, σε Δημ. **II.** ἐξετάζω ἢ ἀνακρίνω κάποιον ἀυστηρά, σε Ἡρόδ., Σοφ. κ.λπ. **III.** ὑπολογίζω, συγκρίνω, *τι πρὸς τι*, κάτι ἀπό ἢ με κάτι ἄλλο, στὸν ἴδ. **IV.1.** ἐξετάζω με δοκιμασία, δοκιμάζω, λέγεται γιὰ χρυσό, στὸν ἴδ. — στὴν Παθ. με μτχ., *ἐξετάζεται παρών*, εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι αὐτὸς ἦταν ἐκεῖ, σε Πλάτ.· *ἐξετάζεσθαι φίλος* (ενν. ὦν), σε Ευρ.· με γεν., *τῶν ἐχθρῶν ἐξετάζεσθαι*, αὐτὸς που συγκαταλέγεται στὸν ἀριθμό, στὶς τάξεις τῶν ἐχθρῶν, σε Δημ. **2.** παρουσιάζομαι, φαίνομαι, παρίσταμαι, ἐμφανίζομαι, στὸν ἴδ.

ἐξετάκην[ᾱ], Παθ. αόρ. β΄ τοῦ *ἐκτήκω*.

ἐξέτᾱμον, αόρ. β΄ τοῦ *ἐκτέμνω*.

ἐξέτασις, -εως, ἡ (ἐξετάζω), 1. εξονυχιστική εξέταση, έρευνα, επιθεώρηση, σε Θουκ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** στρατιωτική επιθεώρηση ή εξέταση, έλεγχος, σε Θουκ., Ξεν.

ἐξετασμός, ὁ, = το προηγ., σε Δημ.

ἐξεταστέον, ρημ. επίθ., αυτό που πρέπει κάποιος να εξετάσει, να ελέγξει, σε Πλάτ.

ἐξεταστής, -οῦ, ὁ (ἐξετάζω), ανακριτής, επιθεωρητής, σε Πλούτ.: στην Αθήνα, ο ταμίας, σε Αισχίν.

ἐξεταστικός, -ή, -όν (ἐξετάζω), I. ικανός, αρμόδιος να εξετάζει, τινος, σε Ξεν.: απόλ., ερευνητικός, στον ίδ.: επίρρ. -κῶς, σε Δημ. **II.** ἐξ. (ενν. ἀργύριον), τό, ο μισθός ενός ἐξεταστοῦ, στον ίδ.

ἐξετέλειον, Επικ. αντί -ετέλεον, παρατ. του ἐκτελέω.

ἐξετελεῦντο, Επικ. αντί -οῦντο, γ' πληθ. Παθ. παρατ. του ἐκτελέω.

ἐξετετόξευτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἐκτοξεύω.

ἐξ-έτης, -εσ (ἔτος), αυτός που έχει ηλικία ἐξι χρόνων, εξάχρονος, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἐξ-έτι, πρόθ. με γεν., ανέκαθεν, ἐξέτι πατρῶν, από την εποχή των προγόνων, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-εὐλαβέομαι, μέλ. -ήσομαι, παίρνω προφυλάξεις, δείχνω επιφύλαξη απέναντι σε κάτι, τι, σε Ευρ., Πλάτ.

ἐξ-εὐμᾶρίζω, μέλ. -σω, **I.** κάνω κάτι ελαφρύτερο ή ανακουφίζω, σε Ευρ. **II.** Μέσ., παρασκευάζω, προετοιμάζω, Λατ. expedire, στον ίδ.

ἐξ-εὐμενίζω (εὐμενής), κατευνάζω, καταπραίνω — Μέσ., σε Πλούτ.

ἐξεύρεσις, -εως, ἡ, 1. αναζήτηση, έρευνα, σε Ηρόδ. **2.** εύρεση, εφεύρεση, στο ίδ.

ἐξευρετέος, -α, -ον, I. ρημ. επίθ., αυτός που μπορεί να ανακαλυφθεί, σε Αριστοφ. **II.** ἐξευρετέον, αυτό που πρέπει να βρεθεί, να ανακαλυφθεί, σε Πλάτ.

ἐξεύρημα, -ατος, τό, αυτό που βρίσκεται, εφεύρεση, τέχνασμα, σε Ηρόδ., Αισχύλ.

ἐξ-ευρίσκω, μέλ. -ευρήσω, αόρ. β' -εὔρον· **1.** βρίσκω, ανακαλύπτω, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ. κ.λπ. **2.** εφευρίσκω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. **3.** απλώς, βρίσκω, σε Σοφ. **4.** ζητώ, ανακαλύπτω, βρίσκω ή ζητρυπώνω κάποιον, ψάχνω για, σε Ηρόδ. **5.** βρίσκω, επιτυγχάνω, κερδίζω, αποκτώ, επιφέρω, εξασφαλίζω, σε Σοφ.

ἐξ-ευτελίζω, μέλ. -σω (εὐτελής), υποτιμώ πολύ, σε Πλούτ.

ἐξευτρεπίζω, προετοιμάζω, παρασκευάζω, σε Ευρ.

ἐξ-εὐχομαι, μέλ. -ζομαι, αποθ., **I.** κανχίεμαι μεγαλοφώνως, δηλώνω, διακηρύσσω, σε Αισχύλ. **II.** εὐχομαι, παρακαλώ θερμά να..., στον ίδ., σε Ευρ.

ἐξεφαάνθην, Επικ. αντί -εφάνθην, Παθ. αόρ. β' του ἐκφαίνω· Επικ. γ' πληθ. -φάανθεν.

ἐξεφάνην[ᾱ], Παθ. αόρ. β' του ἐκφαίνω.

ἐξέφθαρμαι, Παθ. παρακ. του ἐκφείρω.

ἐξέφθινται, Επικ. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του ἐκφθίνω.

ἐξέφθιτο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ἐκφθίνω.

ἐξ-εφίημι, επιτετ. αντί ἐφίημι — Μέσ., ἐξεφίεμαι, διατάζομαι, εντέλλομαι, προστάζομαι, σε Σοφ., Ευρ.

ἐξεφρείομεν, ποιητ. αντί -εφρέομεν, α' πληθ. παρατ. του ἐκφρέω.

ἐξέφρησα, αόρ. α' του ἐκφρέω.

ἐξέχεα, αόρ. α' του ἐκχέω· ἐξεχύθην [ῦ], Παθ. αόρ. α'.

ἐξέχρην, ἐξέχρησα, αόρ. α' και β' του ἐκχράω.

ἐξ-έχω, μέλ. -έξω, **1.** προεξέχω ή προβάλλω από, *τινός*, σε Αριστοφ. **2.** απόλ., προβάλλω προς τα έξω, εμφανίζομαι, στον ιδ.

ἐξ-έψω, μέλ. -εψήσω, βράζω εντελώς, σε Ηρόδ.

ἐξ-ηβος, -ον (ἦβη), αυτός που έχει περάσει την εφηβική ηλικία, σε Αισχύλ.

ἐξήγαγον, αόρ. β' του *ἐξάγω*.

ἐξ-ηγέομαι, μέλ. -ήσομαι, αποθ., **I.** είμαι αρχηγός άλλων, με γεν., σε Ομήρ.

Ιλ.· επίσης με αιτ. προσ., καθοδηγώ κάποιον, κατευθύνω, διοικώ, σε Θουκ. **II.**

1. προηγούμαι, προπορεύομαι, σε Ομηρ. Ύμν., Ηρόδ. **2.** με dot. προσ., δείχνω σε κάποιον το δρόμο, προηγούμαι, καθοδηγώ, στον ιδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** με γεν.

πράγμ., διευθύνω, διεξάγω, εκτελώ μία εργασία, σε Ξεν. **4.** *ἐξ. εἰς τὴν Ἑλλάδα*,

οδηγώ εκστρατευτικό σώμα εναντίον της Ελλάδας, στον ιδ. **III.** όπως το Λατ.

praeire verbis, ορίζω, διατάζω ή υπαγορεύω έναν τύπο λέξεων, σε Ευρ., Δημ.

γενικά, διατάζω, παραγγέλλω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· ορίζω, διατάζω ή

υπαγορεύω τον τύπο που παρατηρείται σε θρησκευτικές τελετές σε Ηρόδ.,

Αττ.

ἐξήγησις, -εως, ἡ, I. διήγηση, αφήγηση, σε Θουκ. **II.** εξήγηση, ερμηνεία, σε

Πλάτ.

ἐξηγητής, -οῦ, ὁ, I. αυτός που καθοδηγεί, σύμβουλος, Λατ. *auctor*, σε Ηρόδ.,

Δημ. **II.** αυτός που εξηγεί κάτι, ερμηνευτής, λέγεται για χρησμούς, όνειρα,

οιονούς και άλλες θρησκευτικά σημάδια, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.

ἐξηγητικός, -ή, -όν, ερμηνευτικός, σε Πλούτ.

ἐξηγηρόμην, Μέσ. αόρ. β' του *ἐξεγείρω*.

ἐξήκοντα, οί, αί, τά (ἔξ), άκλιτο, εξήντα, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἐξηκοντα-έτης, -εσ (ἔτος), αυτός που είναι εξήντα ετών, εξηντάχρονος, σε

Μίμν.

ἐξηκοντα-ετία, ἡ, περίοδος εξήντα χρόνων, σε Πλούτ.

ἐξηκοντα-τάλαντία, ἡ (τάλαντον), τάξη πολιτών που συνείσφερε το ποσό

των εξήντα ταλάντων στην πόλη, σε Δημ.

ἐξηκοστός, -ή, -όν (ἐξήκοντα), εξηκοστός, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἐξ-ήκω, μέλ. -ζω, **I.** έχω φθάσει σε κάποιο συγκεκριμένο σημείο, σε Σοφ.,

Πλάτ. **II.** λέγεται για χρόνο, έχω τελειώσει ή έχω λήξει, έχω ολοκληρωθεί, σε

Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **2.** λέγεται για προφητείες, όνειρα κ.λπ.· επαληθεύομαι,

εκπληρώνομαι, στον ιδ., σε Ηρόδ.

ἐξήλασσα, Επικ. αντί *ἐξήλασα*, αόρ. α' του *ἐξελαύνω*.

ἐξήλατος, -ον (ἐξελαύνω), σφυρηλατημένος, λέγεται για μέταλλο, σε Ομήρ.

Ιλ.

ἐξήλθον, αόρ. β' του *ἐξέρχομαι*.

ἐξήλυσις, -εως, ἡ (ἐξήλυθον αόρ. β' του *ἐξέρχομαι*), έξοδος, διέξοδος, σε

Ησίοδ.

ἐξ-ἡμαρ, επίρρ., για έξι μέρες, διάρκειας έξι ημερών, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξ-ημερόω, μέλ. -ώσω, δαμάζω ή εξημερώνω, σε Ηρόδ., Ευρ.· μεταφ.,

μαλακώνω, απαλύνω, μετριάζω, εξανθρωπίζω, σε Πλούτ.

ἐξημέρωσις, -εως, ἡ, ημέρωμα, εξανθρωπισμός, σε Πλούτ.

ἐξημημένος, Παθ. μτχ. παρακ. του *ἐξαμαίω*.

ἐξημοιβός, -όν (ἐξαμειβω), αυτός που χρησιμεύει για αλλαγή, *εἴματα δ'*

ἐξημοιβά, αλλαγές ενδυμάτων, σε Ομήρ. Οδ.

ἐξήνεγκα και ἐξήνεγκον, αόρ. α' και β' του *ἐκφέρω*.

ἐξήπᾱφον, αόρ. β' του *ἐξαπαφίσκω*.

ἐξήραμμαι, ἐξηράνθην, Παθ. παρακ. και αόρ. α' του *ξηραίνω*.

ἐξήράτο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. α' του ἐξαίρω.

ἑξ-ἡρετμος, -ον (ἑρετμός), αυτός που έχει ἑξι σειρές κουπιών, σε Ανθ.
ἑξ-ἡρης, -ες (*ἄρω), καράβι που έχει ἑξι σειρές κουπιών, ναῦς, σε Πλούτ.
ἑξηρώσα, αόρ. α' του ἑξερωέω.
ἑξῆς, Επικ. επίσης ἑξειίς, επίρρ., (ἔζω, μέλ του ἔχω)· **I. 1.** ο ένας μετά τον άλλο, κατά τάξη, κατά σειρά, σε Όμηρ.· κατά τάξη, κατά τον συνήθη τρόπο, σε Πλάτ. **2.** λέγεται για χρόνο, μετά από αυτά, κατόπιν, σε Αισχύλ. κ.λπ.· ἡ ἑξῆς ἡμέρα, η επόμενη μέρα, σε Κ.Δ. **II.** με γεν., δίπλα, πλάϊ σε, σε Αριστοφ.· τούτων ἑξῆς, αμέσως μετά από αυτά, κατόπιν αυτών, σε Δημ.· με δοτ., αμέσως μετά, σε Πλάτ.
ἑξήταξα, αόρ. α' του ἑξετάζω.
ἑξηττάομαι, επιτετ. αντί ἡττάομαι, σε Πλούτ.
ἑξήϋνα, αόρ. α' του ἑξαναίνω.